

PERIODISKA UN NEPĀRTRAUKTA ŽĀVĒŠANA

Šī darbība attiecas uz formētu, no kristālisko silīcija dioksīdu saturošiem materiāliem izgatavotu smalko un rupjo keramikas izstrādājumu žāvēšanu.

PIEEJA

Ierobežojiet pieeju darba zonai, to atļaujot tikai personām, kuras saņēmušas atbilstīgu atļauju.

KONSTRUKCIJA UN APRĪKOJUMS

- Nepieciešams ierīkot labu termoizolāciju.
- Nepārtrauktas darbības žāvētāju ieejas un izejas atverēm jābūt aprīkotām ar gaisa šāberiem (lai nepieļautu tvaika zudumus, sārņu un putekļu izplatīšanos).
- Nepieciešamas skaidras norādes ar gaismas signāliem par to, ka žāvētājs darbojas.
- Vietējās nosūkšanas sistēmai jābūt viegli vadāmai, saistītai ar žāvētāja sildīšanas kontrolierīcēm un aprīkoti ar brīdinājuma signāllampām/trauksmes sistēmu. Par to skat. pamācībā **2.1.13.**
- Kamēr žāvētājs darbojas, nosūkšanai jābūt iestatītai minimālā līmenī, lai žāvētājā saglabātu nelielu zemspiedienu.
- Padodot produktus žāvētājā, izvairieties no žāvējamo produktu savstarpējas berzes (transportēšanas ierīču konstrukcija).**
- Kur vien tas iespējams, darba zonu ierīkojiet tālāk no durvīm, logiem un koridoriem, lai nepieļautu caurvēja radītus traucējumus ventilācijas sistēmas darbībā un putekļu izplatīšanos.
- Darba telpā, kura apgādāta ar nosūkšanas ventilāciju, jāievada tīrs gaiss nosūktā gaisa vietā.
- Nodrošiniet vienkāršu iespēju pārbaudīt kontroles ierīču darbību – uzstādiet, piemēram, manometru, spiediena mērītāju vai viegli pārbaudāmu rādītāju (karodziņu).
- Nosūktā gaisa izplūdi ierīkojiet drošā attālumā no durvīm, logiem un gaisa ieplūdes vietām.
- Nav ieteicams pielietot gaisa recirkulāciju.**

APKOPE

- Raugieties, lai šiem nolūkiem izmantojamais aprīkojums tiek apkopots, uzturēts darba kārtībā un pareizi labots saskaņā ar piegādātāja/uzstādītāja norādījumiem.

- Nodilstošo detaļu (filtru utt.) nomaiņu veiciet saskaņā ar ražotāja ieteikumiem.

PĀRBAUDE UN IZMĒGINĀŠANA

- Ventilācijas ierīču piegādātājam pieprasiet informāciju par šo ierīču paredzēto ražīgumu. Saglabāiet šo informāciju, lai salīdzinātu ar veicamo testu rezultātiem.
- Bojājumu pazīmju atklāšanas nolūkā ierīču vizuālo pārbaudi veiciet vismaz reizi nedēļā; ja ierīces tiek lietotas pastāvīgi, tad pārbaudes veicamas biežāk. Ja ierīces lieto reti, tad tās jāpārbauda pirms katras lietošanas reizes.
- Vismaz reizi gadā jāveic ventilācijas ierīču darbības pārbaude, un tās rezultāti jāsalīdzina ar minēto ierīču ražīguma rādītāju standartiem.
- Pārbaudes rezultātu pierakstus saglabāiet ar likumu noteikto laiku (vismaz piecus gadus).
- Ieviesiet pasākumus, lai ierobežotu baktēriju vairošanās risku objektā izmantotajās ūdens ieguves vietās, īpaši uzmanību pievēršot sistēmām, kurās tiks radīti ūdens pilieni.

TĪRĪŠANA UN KĀRTĪBAS UZTURĒŠANA

- Regulāri veiciet darba vietas un aprīkojuma tīrīšanu.
- Nekavējoties likvidējiet noplūdes.
- Izmantojiet nosūkšanas vai slapjās tīrīšanas paņēmienus.
- Tīrīšanai nedrīkst izmantot sausu birsti vai saspiestu gaisu.**

APMĀCĪBA

- Informējiet savus strādniekus par ieelpojamā kristāliskā silīcija dioksīda putekļu ietekmi uz viņu veselības stāvokli.
- Apmāciet strādniekus: novērst ar putekļiem saistītos darba vides riskus; lietot risku novēršanas līdzekļus un veikt to darbības pārbaudi; noteikt pieejamo elpošanas ceļu aizsardzības līdzekļu lietošanas nepieciešamību un tos lietot; pareizi rīkoties avārijas gadījumā. Par to skat. pamācībā **2.3.4** un Pareizo darba paņēmieni Rokasgrāmatas 1. daļā.

UZRAUDZĪBA

- Ieviesiet visu minēto pasākumu izpildes kontroles sistēmu. Par to skat. pamācībā **2.3.3**.
- Darba devējam jāraugās, lai strādnieku rīcībā būtu līdzekļi, kas nepieciešami kontrolesarakstā norādīto pārbaužu veikšanai.

INDIVIDUĀLIE AIZSARDZĪBAS LĪDZEKĻI

- Par tiem skat. pamācību **2.1.15**, kurā aplūkoti individuālie aizsardzības līdzekļi.
- Nepieciešams veikt risku novērtēšanu, lai noteiktu, vai tiek izmantoti pietiekami līdzekļi. Ja nepieciešams, tad jānodrošina un jālieto elpošanas ceļu aizsardzības līdzekļi (ar atbilstošu aizsardzības pakāpi).
- Jānodrošina iespēja uzglabāt individuālās aizsardzības līdzekļus tīrus, kad tie netiek lietoti.
- Individuālo aizsardzības līdzekļu nomaiņa jāveic ražotāja/ piegādātāja ieteiktajos termiņos.

DARBINIEKA KONTROLSARAKSTS EFEKTĪVĀKAI IEROBEŽOŠANAS PASĀKUMU NODROŠINĀŠANAI

☐ Raugieties, lai ventilācijas sistēma ir ieslēgta un darbojas.	☐ Ja uzskatāt, ka putekļu izplatīšanās ierobežošanas aprīkojumam ir trūkumi, tad jāveic papildu pasākumi, kas ierobežo ieelpojamo kristālisko silīcija dioksīda putekļu izplatīšanos, kamēr minētie trūkumi nav novērsti.	☐ Nekavējoties likvidējiet noplūdes sekas. Izmantojiet nosūkšanas vai slapjās tīrīšanas paņēmienus. Noplūdes rezultātus likvidējiet saskaņā ar drošības noteikumiem.	☐ Visus jūsu rīcībā esošos individuālās aizsardzības līdzekļus lietojiet, apkopiet un glabājiet saskaņā ar instrukcijām.
☐ Raugieties, lai tie pareizi darbojas; pārbaudiet manometru, spiediena mērītāju vai rādītāju.	☐ Bojātos izstrādājumus nekavējoties izņemiet no padeves iekārtām.	☐ Tīrīšanai nedrīkst izmantot sausu birsti vai saspiestu gaisu.	☐ Pārbaudiet un izmantojiet pasākumus, lai kontrolētu baktēriju augšanas risku objektā izmantotajās ūdens ieguves vietās, īpaši uzmanību pievēršot sistēmām, kurās tiks radīti ūdens pilieni.
☐ Lietojot tehniskās ierīces, jāpārbauda, vai tās pareizi darbojas un vai tām nav bojājumu vai nodiluma pazīmju. Par visām atrastajām problēmām jāziņo darbu vadītājam.			

Šī pamācība ir paredzēta darba devējiem, lai viņi labāk varētu izpildīt darba drošības un veselības aizsardzības likumdošanas prasības, kontrolējot darba veicēju saskari ar ieelpojamo kristālisko silīcija dioksīdu.

Šajā pamācībā sniegti padomi par pareiziem putekļu ierobežošanas paņēmieniem, veicot formētu smalku un rupju keramikas izstrādājumu no kristālisko silīcija dioksīdu saturošiem materiāliem žāvēšanu. Žāvēšanas process var būt gan periodisks, gan nepārtraukts. Pamācības svarīgāko norādījumu ievērošana palīdzēs samazināt darba vides riskus. Iespējams, ka noteiktos gadījumos un atkarībā no apstākļiem nebūs nepieciešams veikt pilnīgi visus drošības pasākumus, kas norādīti šajā pamācībā un paredzēti ar ieelpojamo kristālisko silīcija dioksīdu saistīto darba vides

risku samazināšanai. Tas ir, nepieciešams pielietot piemērotus aizsardzības līdzekļus un kaitējuma novēršanas pasākumus.

Ar šo dokumentu arī jāiepazīstina personas, kas savā darbavietā var būt pakļautas ieelpojamā kristāliskā silīcija dioksīda iedarbībai, lai minētās personas pēc iespējas labāk varētu veikt ieviestos kaitējuma novēršanas pasākumus.

Šī pamācība ir daļa no Pareizo darba paņēmieni Rokasgrāmatas, kurā aprakstīti silīcija dioksīda putekļu kaitīgās iedarbības novēršanas paņēmieni, kas īpaši paredzēti darba vides risku kontrolēšanai darba vietās, kurās personāls ir pakļauts ieelpojamo kristālisko silīcija dioksīda putekļu iedarbībai.